

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Staatssecretaris mr. Dr. K. H. D. M. Dijkhoff
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

betreft : klacht over hoogte leges naturalisatie
Groningen, 18-1-2016

Geachte heer Dijkhoff,

Hierbij wil ik een klacht indienen over de hoogte van de leges voor naturalisatie.

Het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit is het sluitstuk van de, ook door uw kabinet zo gewaardeerde, participatie aan de Nederlandse samenleving. Door naturalisatie voelen de betreffende vreemdelingen zich zelf ook meer geaccepteerd in de Nederlandse samenleving, wat hun integratie aldus verder zal bevorderen. Voor individuele vreemdelingen geldt echter een tarief van 840 euro voor het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit. Veel van de vreemdelingen die willen naturaliseren leven ofwel van een uitkering ofwel van een minimaal inkomen. In recente publicaties wordt aangegeven dat een groot deel van de vreemdelingen in Nederland geen betaald werk heeft. Voor veel vreemdelingen vormen de leges van (met ingang van 1 januari 2016) van € 840,- dan ook vaak een onoverkomelijk obstakel om Nederlander te kunnen worden. Als je maandelijks na aftrek van de vaste lasten ongeveer 300 euro beschikbaar hebt voor eten en kleding, is 840 euro een heel groot bedrag. Daar komt bij dat vreemdelingen sowieso al kosten moeten maken om de voor naturalisatie vereiste documenten (een gelegaliseerde geboorteakte en een paspoort van het land van herkomst) te verkrijgen. De kosten voor het verkrijgen van deze documenten (incl. reiskosten naar de ambassade) bedragen al gauw een paar honderd euro. Vreemdelingen kunnen voor de kosten van naturalisatie een lening bij de bank afsluiten dan wel bijzondere bijstand in de vorm van een lening krijgen. Dit betekent echter dat zij zich in de schulden zullen moeten steken om Nederlander te worden.

Het tarief is dan ook feitelijk een belemmering voor vreemdelingen om te naturaliseren. Daarbij is er wel een verlaagd tarief van 625 euro voor vreemdelingen met een asielstatus, maar deze geldt dus niet voor vreemdelingen met een reguliere status. Bovendien is voor veel asielzoekers 625 euro ook nog altijd een fors bedrag. Bij de heffing van leges voor naturalisatie wordt er in Nederland geen rekening gehouden met de hoogte van het inkomen van de vreemdeling.

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft in een uitspraak van 10 januari 2012 aangegeven dat Nederland niet vergelijkbare hoge leges mag heffen daar waar het ging om gezinshereniging, maar dat het rekening moet houden met de inkomenspositie van betrokkenen. De gedachte hierbij van het Hof is dat de hoge leges niet het recht op gezinsleven mag belemmeren. Waarom is er niet voor gekozen om deze (princiële) overweging van het Hof ook toe te passen op naturalisatie?

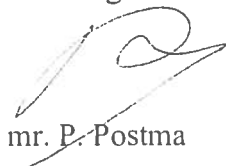
In ons omringende landen als Duitsland (€ 255,-), België (€ 200,-), Frankrijk (€ 55,-), Zweden (± € 160,-) en Italië (€ 200,-) betaald men veel minder voor naturalisatie. Daarbij kost het aanvragen van bijv. een paspoort in Nederland (voor een Nederlander) slechts ongeveer zo'n 65 euro. De vraag is dan ook waarom de kosten voor naturalisatie in Nederland zo hoog zijn? De toetsing voor naturalisatie is daarbij ook niet heel ingewikkeld, er hoeft slechts getoetst te worden of hij/zij aan een aantal vaststaande criteria voldoet.

In het belang van de naturalisatie van vreemdelingen, zou ik u dan ook willen verzoeken de leges voor naturalisatie generiek te verlagen dan wel een mogelijkheid toe te voegen waarbij rekening gehouden wordt met de inkomenspositie van de aanvrager.

Indien noodzakelijk refereer ik aan de doorzendplicht van art 2:3 Awb.

In afwachting van uw reactie verblijf ik,

Hoogachtend,
Stichting INLIA

mr. P. Postma

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

INLIA
De heer P. Postma
Jacobijnerstraat 5
9712 HZ GRONINGEN

INGEKOMEN 29 FEB 2016

Datum 25 februari 2016
Onderwerp Klacht over hoogte leges naturalisatie

Geachte heer Postma,

In uw brief van 18 januari jl. vraagt u mij waarom de leges voor naturalisatie in Nederland hoog zijn. Ik zal hieronder uitleggen hoe de legestarieven voor een naturalisatieverzoek tot stand komen.

Het kabinet is van mening dat de leges zoveel mogelijk kostendekkend moeten zijn. Het uitgangspunt is dat de betrokken aanvragers zelf het meeste profijt hebben van de diensten van de overheid en voor deze diensten de kosten dragen. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met de relevante Europeesrechtelijke kaders en jurisprudentie.

Het uitgangspunt bij het bepalen van de hoogte van leges is dat de integrale kosten worden doorberekend in de legestarieven, dus zowel directe als indirecte kosten. De directe kosten houden direct verband met een bepaald product, bijvoorbeeld de personeelskosten voor de behandeling van de aanvraag. De indirecte kosten zijn kosten die niet rechtstreeks aan een product toegerekend kunnen worden, zoals de kosten van huisvesting, automatisering en administratie. Kosten van bezwaar- en beroepsprocedures en voor handhaving worden niet doorberekend in de leges en dus ook niet meegenomen in de kostprijs. Dit is conform het rapport 'maat houden' zoals dat door de regering is vastgesteld¹.

Voor aanvragen om naturalisatie is de kostprijs opgebouwd uit de kosten van de IND en van de gemeente. Het naturalisatieverzoek wordt namelijk ingediend bij de gemeente, die een aantal handelingen verricht. De gemeente stuurt het dossier vervolgens door naar de IND, waar nader onderzoek wordt verricht en het besluit genomen wordt. Daarnaast worden de naturalisatieleges jaarlijks geïndexeerd. De hieronder genoemde bedragen zijn de tarieven voor 2016.

U schrijft dat u de leges van €840 erg hoog vindt. Dit is het bedrag voor een enkelvoudig naturalisatieverzoek. Ik wijs erop dat het legestarief voor een meervoudig naturalisatieverzoek €1072 is en daarmee dus €536 per persoon bedraagt. Bovendien liggen de leges voor kinderen die betrokken zijn bij een naturalisatieverzoek veel lager (€124). Ook gelden voor vreemdelingen met een asielstatus en staatloze burgers verlaagde tarieven (€625 voor een enkelvoudig

¹ Bijlage 2014D17664 bij Kamerstuk 2013/2014, 24036, nr. 407

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj
Contactpersoon
T 070 370 78 75

Ons kenmerk
731462

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

en €858 voor een meervoudig verzoek). Een gezin met twee kinderen is bijvoorbeeld €1320 kwijt voor naturalisatie. Dit komt neer op €330,- per persoon.

Hier komt bij dat een deel van de leges door de gemeenten wordt gehouden. Gemeenten worden hiermee financieel gecompenseerd voor hun deel van het in behandeling nemen van een naturalisatieverzoek. De gemeenten houden €179 bij een enkelvoudige aanvraag en €305 bij het gemeenschappelijke tarief, ongeacht of het verlaagd tarief van toepassing is. Bij mee-naturaliserende kinderen gaat het om €21. Het restant van de bedragen is bestemd voor de dekking van de kosten die de IND maakt.

De toenmalig minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Tweede Kamer eerder geïnformeerd over de kostprijs van de IND voor het behandelen van een naturalisatieverzoek en hoe deze zich verhoudt tot de hoogte van de leges². De kostprijs is destijds op €506 vastgesteld. In deze kostprijs zijn de werkzaamheden van de gemeenten niet meegenomen. Met de huidige legestarieven is de naturalisatieprocedure bij de IND niet geheel kostendekkend.

Ik ben van oordeel dat de naturalisatieleges voor de aanvrager betaalbaar zijn. Het gaat immers om een betaling die personen gedurende lange tijd kunnen zien aankomen en waarvoor zij indien nodig kunnen sparen. Bovendien hebben de kosten een eenmalig karakter.

Hoogachtend,
De minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

C. Riézebos
directeur Migratiebeleid

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Datum
25 februari 2016

Ons kenmerk
731462

---

² Kamerstukken 2010/2011, 30573, nr. 62.